

פירוש הרמב"ם לאבות

עמידה לפני כל אדם והסייגים שאדם מטיל על

עצמו (ג, יב - יג)

הרב יצחק שילת

מסכת אבות ג, יב - יג

(יב) רבי ישמעאל אומר:

הוי קל לראש, ונוח לתשחורת, והוי מקביל את כל האדם - בשמחה.

(יג) רבי עקיבה אומר:

שחוק, וקלות ראש - מרגילין לערוה.

הוא היה אומר:

מסורת - סייג לתורה. נדרים - סייג לפרישות. סייג לחכמה - שתיקה.

פירוש המשנה לרמב"ם אבות ג, יב - יג

(יב) קל לראש - קלות, ידוע. ונוח - הוא הישוב וההנחה.

ואמר בזאת הצוואה, כשתעמוד לפני אדם גדול המעלה שים עצמך לנגדו קל, ושמש אותו ועמוד לפניו כאשר ירצה ואל תוקיר נפשך לו. וכשתהיה עם שחור השער רוצה לומר עם צעיר השנים לא תעשה כן, אבל תוקיר נפשך עמו ואל תשחק ואל תתגעגע עמו.

אחר כך אמר, לא תחשוב שמה שהזהרתיך מהתגעגע עם צעיר השנים יחייב שתקבל אותו בזעם ובפנים זועפים, לא כן הכוונה, אבל צריך שתקבל כל אדם קטן וגדול בן חורין ועבד כל איש ממין האדם בשמחה, וזה יותר ממה שאמר שמאי בסבר פנים יפות.

דף מקורות

יג) כשידור אדם נדרים ויקיימם, יעלה בידו קניין ההמנע ממה שירצה שימנע ממנו, ויתחזק לו הקניין ההוא, ויקל עליו הפרישות רוצה לומר השמירה מהטומאות, כמו שאמרו בחגיגה "בגדי עם הארץ, מדרס לפרושים".